

Warszawa, 29 czerwca 2021 r.

Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- STOP segregacji sanitarnej

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Artura Dziambora.

Ustawa
z dnia 2021 r.
STOP segregacji sanitarnej

Preambuła:

Mając na względzie przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm. dalej: Konstytucja RP), zwłaszcza:

- 1) treść preambuły Konstytucji RP, przede wszystkim słowa: “my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej (...) równi w prawach i w powinnościach wobec dobra wspólnego - Polski.”;
- 2) art. 1. Konstytucji RP w brzmieniu:
“Art. 1. Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli.”;
- 3) art. 2. Konstytucji RP w brzmieniu:
“Art. 2. Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.”;
- 4) art. 6. ust. 1 Konstytucji RP w brzmieniu:
“Art. 6. 1. Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.”;
- 5) art. 8. Konstytucji RP w brzmieniu:
“Art. 8. 1. Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.”;
- 6) art. 31. Konstytucji RP w brzmieniu:
“Art. 31. 1. Wolność człowieka podlega ochronie prawnej.
2. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.
3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.”;
- 7) art. 32. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 32. 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.”;

8) art. 39. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 39. Nikt nie może być poddany eksperymentom naukowym, w tym medycznym, bez dobrowolnie wyrażonej zgody.”;

9) art. 47. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 47. Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym.”;

10) art. 51. ust. 1 Konstytucji RP w brzmieniu:

“ Art. 51. 1. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.”,

a także przepisy Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. nr 61, poz. 284 dalej: Konwencja), zwłaszcza:

1) art. 14 Konwencji w brzmieniu:

“Art. 14. Korzystanie z praw i wolności wymienionych w niniejszej Konwencji powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie bądź z jakichkolwiek innych przyczyn.”;

2) art. 1 Protokołu nr 12 do Konwencji w brzmieniu:

“Art. 1. 1. Korzystanie z każdego prawa ustanowionego przez prawo powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów, jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie lub z jakichkolwiek innych przyczyn.

2. Nikt nie może być dyskryminowany przez jakiegokolwiek władze publiczne z któregoś z powodów wymienionych w ustępie 1.”;

jak również przepisy Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 83 z 30.03.2010), zwłaszcza:

1) art. 20 Karty w brzmieniu:

“Art. 20. Wszyscy są równi wobec prawa.”;

2) art. 21 ust. 1 Karty w brzmieniu:

“Art. 21 1. Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.”;

oraz sprzeciwiając się niepokojącym tendencjom do wprowadzania segregacji sanitarnej, polegającej na różnicowaniu praw oraz wolności człowieka i obywatela jedynie ze względu na fakt zaszczepienia lub braku zaszczepienia się przeciwko COVID-19, co może doprowadzić do wieloobszarowej, systemowej oraz usankcjonowanej przez normy prawne sprzeczne z przepisami Konstytucji RP oraz umów międzynarodowych, dyskryminacji pewnej grupy ludzi i obywateli względem drugiej, wprowadza się co następuje:

Art. 1. 1. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19.

2. Zakazuje się wprowadzania wymogu ujawniania informacji o zaszczepieniu lub niezaszczepieniu się przeciwko COVID-19, w celu udziału w jakichkolwiek wydarzeniach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., a także uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, w szczególności:

- 1) korzystania z siłowni, klubów i centrów fitness;
- 2) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność usługową związaną z poprawą kondycji fizycznej;
- 3) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność w zakresie urządzania gier hazardowych na automatach oraz kasyn;
- 4) korzystania z usług hotelarskich;
- 5) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu oraz związanej z konsumpcją i podawaniem napojów;
- 6) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność twórczą związaną z wszelkimi zbiorowymi formami kultury i rozrywki;
- 7) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na wykonywaniu zadań edukacyjnych i animacyjnych oraz instytucji kultury i innych podmiotów działających na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach;
- 8) korzystania z usług prowadzonych przez instytucje kultury oraz inne podmioty działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, galerie sztuki oraz inne instytucje kultury prowadzące działalność wystawienniczą;

- 9) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność związaną z projekcją filmów lub nagrań wideo;
- 10) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność związaną ze sportem, rozrywkową i rekreacyjną;
- 11) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność związaną z organizacją, promocją lub zarządzaniem imprezami, takimi jak targi, wystawy, kongresy, konferencje, spotkania;
- 12) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na prowadzeniu pokojów zagadek lub domów strachu;
- 13) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na prowadzeniu sal zabaw;
- 14) korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na prowadzeniu miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni oraz pozostałą działalność rozrywkową i rekreacyjną;
- 15) przemieszczania się środkami publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym oraz pojazdami samochodowymi przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 16) przemieszczania się na terenie lotniska pojazdami samochodowymi przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
- 17) wstępu do budynków i innych obiektów kultu religijnego;
- 18) uczestniczenia w imprezach i spotkaniach, które odbywają się na otwartym powietrzu albo w lokalu lub w wydzielonej strefie gastronomicznej sali sprzedaży;
- 19) korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej;
- 20) wstępu do budynków przeznaczonych dla administracji publicznej lub wymiaru sprawiedliwości;
- 21) korzystania z systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

3. Zakazuje się wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń dotyczących wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, w szczególności tych, o których mowa w ust. 1, do których nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.

4. Zakazuje się uzależniania udziału w jakichkolwiek wydarzeniach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności

publicznej lub zakupu usług, w szczególności tych, o których mowa w ust. 1 od zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19.

Art. 2. W ustawie z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 11³ otrzymuje brzmienie:

“Art. 11³. Jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, bezpośrednia lub pośrednia, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy, zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19 – jest niedopuszczalna.”;

2) w art. 18^{3a} § 1 otrzymuje brzmienie:

“§ 1. Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy, zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19.”;

3) w art. 94 pkt 2b) otrzymuje brzmienie:

“2b) przeciwdziałać dyskryminacji w zatrudnieniu, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy, zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19;”.

Art. 3. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.861) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 ust. 7a skreśla się;
- 2) w § 9 ust. 19b skreśla się;
- 3) w § 10 ust. 6a skreśla się;
- 4) w § 24 ust. 8 skreśla się;
- 5) w § 26 ust. 16 skreśla się.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem niniejszej ustawy jest zapobieżenie urzeczywistnienia się niepokojących tendencji do wprowadzania segregacji sanitarnej, polegającej na różnicowaniu praw i wolności człowieka i obywatela ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19. Może to doprowadzić do długotrwałej, wieloobszarowej, systemowej oraz usankcjonowanej przez normy prawne sprzecznej z przepisami Konstytucji RP oraz umów międzynarodowych, dyskryminacji pewnej grupy ludzi i obywateli względem drugiej.

Przepisy niniejszej ustawy mają zagwarantować przestrzeganie konstytucyjnych oraz traktatowych praw i wolności człowieka, które są niezbędne do urzeczywistnienia kluczowych zasad demokratycznego państwa prawnego - przede wszystkim zasady równości wobec prawa. Stan prawny, w którym różne prawa i wolności posiadają osoby zaszczepione i osoby niezaszczepione przeciwko COVID-19 stałby w jaskrawej sprzeczności z tymi zasadami.

Właściwą część normatywną ustawy poprzedza preambuła, w której przedstawiono zasadnicze normy prawne zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm. dalej: Konstytucja RP), Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. nr 61, poz. 284 dalej: Konwencja) oraz Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 83 z 30.03.2010 dalej: Karta), które traktują o materii niniejszej ustawy.

Po pierwsze należy przedstawić odpowiednie przepisy Konstytucji RP:

- 1) treść preambuły Konstytucji RP, przede wszystkim słowa: “my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej (...) równi w prawach i w powinnościach wobec dobra wspólnego - Polski,”;

Preambuła polskiej konstytucji stanowi wprost, że ustanawia ją Naród Polski, czyli wszyscy obywatele RP, którzy są “równi w prawach i w powinnościach wobec dobra wspólnego - Polski”. Zasada równości praw i obowiązków pojawia się już zatem na samym wstępie ustawy zasadniczej, co w związku z kolejnymi jej przepisami decyduje o tym, że jest to jedna z zasad naczelnych dla polskiego porządku prawnego. Równość w prawach dla wszystkich obywateli ciężko zapewnić, gdy pewne prawa i wolności będą dostępne tylko dla tych Polaków, którzy zaszczepią się przeciwko COVID-19. Nie ma i nie może być zgody na taką dyskryminację i segregację. Jak wskazuje Piotr Tuleja w komentarzu do preambuły Konstytucji RP: “Podstawowymi celami deklarowanymi przez preambułę są: stworzenie suwerennego i demokratycznego państwa, zagwarantowanie podstawowych wolności i praw człowieka oraz sprawności i rzetelności działania instytucji publicznych. Te i inne wartości zawierają się w dobru wspólnym. Preambuła określa również wymagania, które powinny być spełnione w dążeniu do wskazanych celów i zadań państwa. Są nimi: zachowanie równych praw wszystkich oraz dążenie do realizacji wskazanych celów z poszanowaniem dobra

wspólnego, w poczuciu indywidualnej odpowiedzialności za to dobro przejawiającym się odpowiedzialnością przed Bogiem lub własnym sumieniem.”¹.

2) art. 1. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 1. Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli.”;

Art. 1 polskiej konstytucji podkreśla fakt, że Rzeczpospolita jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli, bez żadnego różnicowania. Jak wskazują przedstawiciele doktryny prawa konstytucyjnego: “Charakterystyka państwa jako dobra wspólnego wszystkich jego obywateli koresponduje z zasadą równości „wszystkich” wobec prawa (art. 32 konstytucji) (...) jest to jednocześnie podejście zharmonizowane ze społeczną nauką Kościoła, wedle której dobro wspólne oznacza dobro „wszystkich obywateli bez wyjątku, a nie tylko dobrobyt jakiejś szczególnej grupy czy kategorii” (Jan Paweł II, *Nauczanie...*, s. 375–376) (...) oznacza to, po pierwsze, zakaz dyskryminacji czy uprzywilejowania kogokolwiek z obywateli polskich w jego wzajemnych relacjach z państwem, czy to z uwagi na narodowość, status społeczny lub zawodowy, wyznanie, poglądy polityczne, miejsce zamieszkania czy też aktywność w życiu publicznym lub jej brak bądź jakąkolwiek inną cechę osobniczą.”² Z kolei zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 czerwca 2011 r. “w imię dobra wspólnego władze państwowe mają działać zawsze w sposób bezstronny, nie narzucając obywatelom jakichś obowiązujących „wspólnych wartości”, które mogłyby stanowić kryterium jakiejś dystynkcji”.³ Wynika stąd zakaz wykluczenia ze wspólnoty obywatelskiej tworzącej państwo wszelkiej jednostki lub grupy ze względu na jakiekolwiek wyróżniające ją właściwości, w obecnej sytuacji fakt zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19.

3) art. 2. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 2. Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.”;

Zgodnie z art. 2 polskiej konstytucji “Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.”. Jak wskazują komentatorzy przepis ten “wyraża trzy zasady konstytucyjne, tj. zasadę państwa demokratycznego, zasadę państwa prawnego i zasadę sprawiedliwości społecznej, które są ze sobą powiązane funkcjonalnie i materialnie”⁴. Z kolei zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 12 kwietnia 2000 r. sprawiedliwość społeczna to “dążenie do zachowania równowagi w stosunkach społecznych i powstrzymywanie się od kreowania nieusprawiedliwionych, niepopartych obiektywnymi wymogami i kryteriami przywilejów dla wybranych grup obywateli”⁵. Za przywileje niepoparte obiektywnymi wymogami i kryteriami

¹ P. Tuleja [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radziejewicz, P. Tuleja, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, LEX/el. 2021, Preambuła.

² M. Zubik, W. Sokolewicz [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*. Tom I, wyd. II, red. L. Garlicki, Warszawa 2016, art. 1.

³ Wyrok TK z 8.06.2011 r., K 3/09, OTK-A 2011, nr 5, poz. 39.

⁴ M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 2.

⁵ Wyrok TK z 12.04.2000 r., K 8/98, OTK 2000, nr 3, poz. 87.

dla wybranych grup obywateli należy uznać możliwość udziału w jakichkolwiek wydarzeniach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., a także uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, tylko dla osób zaszczepionych przeciwko COVID-19. Takie rozwiązania, jak obecne już w rozporządzeniach Rady Ministrów niewliczanie do limitów osób w danych pomieszczeniach lub mogących wziąć udział w pewnych wydarzeniach osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 stoją w jaskrawej sprzeczności z trzema zasadami, które wyraża art. 2 Konstytucji RP. Przepisy niniejszej ustawy mają zapewnić przestrzeganie tej normy przez konstytucyjne organy RP.

4) art. 6. ust. 1 Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 6. 1. Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.”;

Zgodnie z art. 6 polskiej ustawy zasadniczej państwo polskie ma stwarzać warunki równego dostępu do dóbr kultury. Równego dla wszystkich, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na jakiegokolwiek cechy i właściwości polskiego obywatela. Takie rozwiązania, jak obecne już w rozporządzeniach Rady Ministrów niewliczanie do limitów osób w danych pomieszczeniach jak kina, teatry czy muzea lub mogących wziąć udział w pewnych wydarzeniach kulturalnych, osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 stoją w jaskrawej sprzeczności z niniejszym przepisem Konstytucji RP. Jak wskazuje Piotr Tuleja w komentarzu do tego przepisu: “Równy dostęp do dóbr kultury należy interpretować w zgodzie z art. 32 Konstytucji. W myśl ust. 1 podmioty znajdujące się w takiej samej sytuacji należy traktować tak samo, a podmioty znajdujące się w innej sytuacji należy traktować odmiennie. Równy dostęp oznacza też zakaz dyskryminacji, czyli odmiennie traktowanie w oparciu o kryterium, które jest prawnie niedopuszczalne. Według art. 6 ust. 1 i 2 Konstytucji upowszechnianie oraz równy dostęp do dóbr kultury dotyczy zarówno dóbr będących własnością Skarbu Państwa, jak i dóbr będących własnością prywatną.”⁶.

5) art. 8. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 8. 1. Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.”;

Zgodnie z art. 8 Konstytucji RP jest ona najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, a jej przepisy stosuje się bezpośrednio, chyba że stanowi ona inaczej. Wszystkie przepisy, które zostały zacytowane w preambule do niniejszej ustawy, które dotyczą podstawowych zasad polskiego porządku prawnego i mają zagwarantować prawa i wolności człowieka i obywatela powinny być zatem stosowane przez sądy i trybunały bezpośrednio. Wydaje się, że są one oczywiste i wszystkie konstytucyjne organy państwa powinny mieć je na względzie przy stanowieniu i stosowaniu prawa. Niestety, w obecnej sytuacji

⁶ P. Tuleja [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radziejewicz, P. Tuleja, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2021, art. 6.

spowodowanej epidemią COVID-19 i planem jak najszerszego zaszczepienia Polaków przeciwko COVID-19, w polskim porządku prawnym pojawiają się przepisy, które mają na celu uprzywilejowanie zaszczepionych i dyskryminacja niezaszczepionych. Sytuacja ta wymaga interwencji ustawodawcy, tak aby zapewnić urzeczywistnienie zasad konstytucyjnych i uniknąć wprowadzenia segregacji sanitarnej, która byłaby ich całkowitym złamaniem i podeptaniem.

6) art. 31. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 31. 1. Wolność człowieka podlega ochronie prawnej.

2. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.

3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.”;

Art. 31 polskiej konstytucji “formuluje ogólną zasadę wolności (rozumianej przede wszystkim jako swoboda decydowania o własnym postępowaniu), nadaje prawom wolnościom i prawom konstytucyjnym wymiar horyzontalny oraz wyznacza granice ingerencji władz publicznych w sferę wolności i praw”⁷. Jednym z kluczowych elementów swobody decydowania o własnym postępowaniu jest niewątpliwie swoboda podjęcia decyzji o zaszczepieniu lub niezaszczepieniu się przeciwko wszystkim chorobom. W kontekście niniejszego projektu najważniejsza jest natomiast swobodna decyzja o zaszczepieniu lub niezaszczepieniu przeciwko COVID-19. Jak wskazuje art. 31 ust. 2 każdy musi szanować wolność i prawa innych i nikt nie może być przymuszony do uczynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje. W polskim porządku prawnym nie ma obecnie obowiązku zaszczepienia się przeciwko COVID-19, a polskie władze zapewniają, że nigdy nie zostanie wprowadzony. Jednocześnie jednak wprowadzają drogą rozporządzenia przepisy, który różnicują Polaków na zaszczepionych i niezaszczepionych, nie wliczając tych pierwszych do limitów, które obowiązywać będą tych drugich. Takie działania prawne, a także groźby wprowadzania nowych obostrzeń jedynie dla osób niezaszczepionych, pomimo tego że nie ma żadnych twardych dowodów naukowych na to, że zaszczepieni nie mogą przenosić wirusa SARS-COV-2, mają na celu wywarcie ogromnej, nieuzasadnionej presji na osoby niezaszczepione, by dokonały szczepienia. Metody takie ograniczają swobodę decyzji i także poprzez nacisk medialny i psychiczny, w zasadzie zmuszają do określonego postępowania wbrew ich woli. Tym samym szczepienia przeciwko COVID-19 są w teorii dobrowolne, ale w praktyce staną się obowiązkowe dla tych, którzy będą chcieli żyć, tak jak przed nastaniem epidemii, korzystając swobodnie z wszelkich aktywności, w tym edukacyjnych, kulturalnych i sportowych. Działania takie są ewidentnie sprzeczne z art. 31 Konstytucji RP i nie mogą mieć miejsca. Przez nie wolność ta może okazać się jedynie iluzoryczna.

⁷ L. Garlicki, K. Wojtyczek [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II, red. M. Zubik, Warszawa 2016, art. 31.

7) art. 32. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 32. 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.
2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.”;

Art. 32 polskiej ustawy zasadniczej ustanawia zasadę konstytucyjnej równości wobec prawa oraz zakazu dyskryminacji. Jak wskazuje Piotr Tuleja: “Zasada równości stanowi zasadę ustrojową, zasadę ogólną mającą znaczenie dla całego katalogu praw konstytucyjnych oraz publiczne prawo podmiotowe do równego traktowania.”⁸ oraz, że “Równe traktowanie osób wymaga, by organy stosujące prawo dokonywały konkretyzacji norm generalno-abstrakcyjnych w normy konkretno-indywidualne bez nieuzasadnionego różnicowania. Innymi słowy, by nie traktowały odmiennie osób ze względu na takie ich cechy, które nie są prawnie relewantne.”⁹. Tak jak prawnie nerelewantne zgodnie z wieloma przepisami prawa, np. art. 11³ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320) są: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasa, religia, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientacja seksualna, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy, tak samo nie powinien być cechą prawnie relewantną fakt zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19. Przede wszystkim dlatego, że szczepienie to jest w Polsce dobrowolne i nie można do niego nikogo przymuszać. Tym samym nikt nie może być dyskryminowany z tego powodu.

8) art. 39. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 39. Nikt nie może być poddany eksperymentom naukowym, w tym medycznym, bez dobrowolnie wyrażonej zgody.”;

Art. 39 Konstytucji RP stanowi o tym, że “nikt nie może być poddany eksperymentom naukowym, w tym medycznym, bez dobrowolnie wyrażonej zgody” i koreluje z art. 31 ust. 1 zd. 2, zgodnie z którym “nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.”. Szczepienia przeciwko COVID-19 są dobrowolne, także z tego powodu, że szczepionki przeciwko tej chorobie zostały wyprodukowane w bardzo szybkim tempie, bez wieloletnich badań naukowych i pod presją rządów, społeczeństw oraz mediów, dlatego też budzą wśród wielu wątpliwości, a ich stosowanie można w pewnej mierze uznać za eksperyment naukowy. Działania, o których była mowa powyżej, które wprowadzają drogą rozporządzenia przepisy, różnicujące Polaków na zaszczepionych i niezaszczepionych, nie wliczając tych pierwszych do limitów, które obowiązywać będą tych drugich, jak również groźby wprowadzania nowych obostrzeń jedynie dla osób niezaszczepionych, mające na celu wywarcie ogromnej i nieuzasadnionej presji na osoby niezaszczepione, by dokonały szczepienia ograniczają swobodę decyzji i dobrowolność wyrażonej zgody. Trudno bowiem

⁸ P. Tuleja [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radziejewicz, P. Tuleja, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, LEX/el. 2021, art. 32.

⁹ *Ibidem*.

mówić o pełnej dobrowolności wyrażenia zgody, gdy poprzez nacisk medialny i psychiczny, w zasadzie nakłania się do określonego postępowania. W ich umysłach powstaje tym samym realna groźba, że bez zaszczepienia się przeciwko COVID-19 nie będą mogli wrócić do życia sprzed nastania epidemii, przede wszystkim swobodnie korzystać z wszelkich aktywności, w tym edukacyjnych, kulturalnych i sportowych. Warto także dodać za komentującymi niniejszy przepis konstytucji, że: “Wolność od eksperymentów naukowych, w tym medycznych, przeprowadzanych bez dobrowolnie wyrażonej zgody, służy ochronie godności człowieka i wyklucza jego uprzedmiotowienie, uczynienie go – wbrew jego woli – środkiem do osiągnięcia określonego celu, choćby nawet ważnego i potrzebnego.”¹⁰. Słowa te powinny wybrzmieć szczególnie w kontekście szybkiego tempa wprowadzania na rynek szczepionek przeciwko COVID-19, które uzasadniana się często rozwojem nauki. Trzeba bowiem nieustannie podkreślać za autorem komentarza, że “rozwój nauki nie może następować kosztem poświęcenia człowieczeństwa i jego istoty wyrażającej się w swobodzie decydowania o sobie.”¹¹. Najważniejsza jest zatem pełna dobrowolność decydowania o sobie, która nie może być jedynie iluzoryczna i nie mieć urzeczywistnienia w praktyce życia społecznego.

9) art. 47. Konstytucji RP w brzmieniu:

“Art. 47. Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym.”;

Jak wskazuje Paweł Sarnecki ujęte w tym przepisie normy “powszechnie określa się jako „prawo do prywatności”; trafniej, jak się wydaje, należałoby je jednak określać jako „wolność” – wolność od ingerencji w sfery prywatne (osobiste), czasami określano jako „prawo do pozostawienia w spokoju”. Uznanie prawa do prywatności, jak stwierdził w jednym ze swych orzeczeń ETPC, „ma przede wszystkim na celu zapewnienie rozwoju – bez ingerencji z zewnątrz – osobowości każdego człowieka” (orzeczenie Botta przeciwko Włochom z 24 lutego 1998 r.)¹² i dodaje, że “nienaruszalność tego prawa, określanego wówczas jako „[prawo do] dóbr osobistych”, pozostaje nawet w warunkach sytuacji nadzwyczajnych: stanu wojennego lub wyjątkowego (art. 233 ust. 1 konstytucji).”¹³. Ochrona prawa do prywatności dotyczyć powinna także informacji o stanie zdrowia, a także o fakcie zaszczepienia lub niezaszczepienia. Nie powinno dochodzić do sytuacji, w której informacje takie mają pozyskiwać i sprawdzać osoby inne niż lekarze lub inni medycy. Ktoś kto nie chce informować o stanie swojego zdrowia nie powinien być do tego przymuszony, aby móc skorzystać z pewnych usług, np. kulturalnych. Takie rozwiązania, jak obecne już w rozporządzeniach Rady Ministrów niewliczanie do limitów osób w danych pomieszczeniach lub mogących wziąć udział w pewnych wydarzeniach osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 stoją w sprzeczności do prawa do prywatności, a także do prawa o decydowaniu o swoim życiu osobistym. Trwogę wzbudzają m.in. słowa ministra zdrowia, który twierdzi, że nie powinno

¹⁰ M. Florczak-Wątor [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 39.

¹¹ *Ibidem*.

¹² P. Sarnecki [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016, art. 47.

¹³ *Ibidem*.

być “technicznego problemu” ze sprawdzeniem, czy ktoś jest zaszczepiony, a zapomina o “problemach prawnych” dotyczących ujawniania faktu zaszczepienia lub niezaszczepienia, który powinien być rzeczą jak najbardziej prywatną. Z art. 47 wynika także “spoczywający na ustawodawcy obowiązek ustanowienia odpowiednich środków prawnych i procedur służących ochronie tych sfer życia jednostki (...) [a] brak regulacji ustawowej o charakterze ochronnym lub jej niepełny charakter uprawniają jednostkę do formułowania roszczeń o ochronę prywatności bezpośrednio na podstawie art. 47.”¹⁴. Dodatkowo warto zauważyć, że “prawo do decydowania o swoim życiu osobistym jest więc swoistym prawem do pozostawania w spokoju („*a right to be let alone*”)” i jest “silnie związane z godnością człowieka”¹⁵. Jak bowiem podkreśla Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia z dnia 12 grudnia 2005 r.: „zachowanie przez człowieka godności wymaga (...) poszanowania jego sfery czysto osobistej, gdzie nie jest narażony na konieczność «bycia z innymi» czy «dzielenia się z innymi» swoimi przeżyciami czy doznaniem o intymnym charakterze”¹⁶.

10) art. 51. ust. 1 Konstytucji RP w brzmieniu:

“ Art. 51. 1. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.”,

Art. 51 ust. 1 stanowi rozwinięcie prawa do decydowania o swoim życiu osobistym, przewidując, że nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. Jak wskazano powyżej przepisy żadnej ustawy nie ustanawiają obowiązku zaszczepienia się przeciwko COVID-19, podobnie jak żadne przepisy nie zobowiązują do ujawniania informacji o zaszczepieniu lub braku zaszczepienia. Tym niemniej wskazywane już także uprzednio praktyki polegające na nie wliczaniu do limitów osób w danych pomieszczeniach lub mogących wziąć udział w pewnych wydarzeniach osób zaszczepionych przeciwko COVID-19 powodują konieczność ujawnienia faktu zaszczepienia lub niezaszczepienia się. Sprawdzający liczbę osób, które mogą wziąć udział w pewnych wydarzeniach lub wejść do danych pomieszczeń będzie musiał bowiem dowiedzieć się czy ktoś się zaszczepił lub nie. Inaczej nie będzie mógł przecież stwierdzić, czy limity określone przez rozporządzenia Rady Ministrów są spełnione. Doprowadzi to zatem do konieczności ujawnienia informacji wrażliwych przez osoby, które będą chciały korzystać m.in. z dóbr kultury czy wydarzeń sportowych. Bez obowiązku ustawowego dochodzi zatem do sytuacji, w której nie będzie można skorzystać z usług, które przed epidemią były dostępne dla wszystkich, bez jakiegokolwiek ujawniania faktu, czy jest się zaszczepiony czy nie. Nikt nie pytał nas przy wejściu do kina czy teatru czy jesteśmy zaszczepieni, ani nawet czy mamy katar, albo jaką mamy temperaturę ciała. Działania rządzących doprowadzą zatem do olbrzymiego rozszerzenia wiedzy - przede wszystkim organów państwa, ale i podmiotów prywatnych o obywatelach RP. Jak wskazuje doktryna art. 51 ust. 1 “może znaleźć zastosowanie w relacjach horyzontalnych, bowiem jego ust. 1 zakazuje podmiotom prywatnym zobowiązania innych

¹⁴ M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II*, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 47.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ Wyrok TK z 12.12.2005 r., K 32/04, OTK-A 2005, nr 11, poz. 132.

podmiotów prywatnych bez podstawy ustawowej do ujawniania informacji o sobie. Przepis ten może więc znaleźć zastosowanie np. w relacjach pracowniczych czy konsumenckich.”¹⁷.

Po drugie należy wskazać na odpowiednie przepisy Konwencji:

1) art. 14 Konwencji w brzmieniu:

“Art. 14. Korzystanie z praw i wolności wymienionych w niniejszej Konwencji powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie bądź z jakichkolwiek innych przyczyn.”;

2) art. 1 Protokołu nr 12 do Konwencji w brzmieniu:

“Art. 1. 1. Korzystanie z każdego prawa ustanowionego przez prawo powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów, jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie lub z jakichkolwiek innych przyczyn.

2. Nikt nie może być dyskryminowany przez jakiegokolwiek władze publiczne z któregoś z powodów wymienionych w ustępie 1.”;

Z art. 14 Konwencji wynika, że dyskryminacja oznacza odmienne traktowanie bez obiektywnego i rozsądnego usprawiedliwienia osób znajdujących się w podobnych sytuacjach. Wymienione są w nim niedopuszczalne podstawy dyskryminacji i co bardzo ważne ich lista nie jest wyczerpująca. Normy tego artykułu są systematycznie interpretowane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCZ). Korzystanie z praw i wolności nie mogą zależeć od powodów takich jak m.in. płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, ale także z jakichkolwiek innych przyczyn. Nie można zatem warunkować tego także od faktu zaszczepienia lub niezaszczepienia się na COVID-19. Pewną wskazówką do interpretacji słów “jakichkolwiek innych przyczyn” jest wyrok ETPCZ z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie Kiyutin przeciwko Rosji, w którym stwierdził, że stan zdrowia osoby, w tym zakażenie wirusem HIV, należy uważać albo za formę niepełnosprawności, albo – obok niej – za jedną z form zawartych w kategorii „inne przyczyny”¹⁸.

Z kolei Protokół nr 12 do Konwencji poprzez stwierdzenie, że art. 1 Protokołu nr 12 rozszerza zakres ochrony na każde prawo zagwarantowane przepisami prawa, wprowadza ogólny zakaz dyskryminacji. Nie ogranicza się on bowiem do zakazu dyskryminacji przy korzystaniu z każdego prawa zagwarantowanego przepisami prawa, ale obejmuje znacznie więcej. Wynika z ust. 2, który stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany przez władzę publiczną z powodów wymienionych w ust. 1. Jak wskazuje Marek Antoni Nowicki: “Ochrona

¹⁷ M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II*, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 51.

¹⁸ Wyrok z dnia 10 marca 2011 r., Izba (Sekcja I), skarga nr 2700/10, § 57; I.B. v. Grecja z dnia 3 października 2013 r., Izba (Sekcja I), skarga nr 552/10, § 80.

przed dyskryminacją na podstawie tego protokołu jest znacznie szersza niż wynikająca z art. 14 Konwencji i obejmuje w szczególności takie dziedziny, jak: dostęp do miejsc publicznych, dostęp do dóbr, świadczenie usług, dostęp do obywatelstwa i w pewnych wypadkach również do zatrudnienia. W razie zarzutu dyskryminacji na innych podstawach niż korzystanie z praw chronionych w Konwencji i protokołach do niej Trybunał może teraz przyjąć za podstawę orzekania Protokół nr 12, rozciągając w ten sposób swoją jurysdykcję w sprawach o dyskryminację na sytuacje nieobjęte art. 14 Konwencji.”¹⁹.

Nie ulega wątpliwości, że przepisy dotyczące zakazu wszelkiej dyskryminacji powinny być także stosowane i urzeczywistniane w kontekście wprowadzania tzw. paszportów szczepionkowych, które różnicują ludzi na zaszczeplonych i niezaszczeplonych. Należy uznać, że wszelkie działania mające na celu uprzywilejowanie osób zaszczeplonych względem niezaszczeplonych są sprzeczne z normami Konwencji i nie mogą mieć miejsca w demokratycznym państwie prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Po trzecie uwagę trzeba zwrócić na przepisy Karty:

1) art. 20 Karty w brzmieniu:

“Art. 20. Wszyscy są równi wobec prawa.”;

2) art. 21 ust. 1 Karty w brzmieniu:

“Art. 21 1. Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.”;

Powyższe przepisy wskazują jasno na przytoczane już wcześniej zasady równości wobec prawa, a także zakazu wszelkiej dyskryminacji. Także prawo Unii Europejskiej ma na celu zagwarantowanie równego dostępu do usług publicznych, zatrudnienia, czy też udziału w wydarzeniach kulturalnych lub sportowych. Osoby zaszczeplone lub niezaszczeplone nie powinny być zatem na podstawie niniejszych przepisów dyskryminowane w życiu gospodarczym, społecznym czy politycznym ze względu na sam fakt zaszczeplenia lub niezaszczeplenia się przeciwko COVID-19. Wszelkie działania prowadzące do ograniczenia praw i wolności dla osób niezaszczeplonych muszą być uznane za dyskryminację i praktyki te nie powinny mieć nigdy miejsca.

Przechodząc do właściwej części normatywnej ustawy, należy pokrótce omówić potrzebę i skutki proponowanych przez wnioskodawców uregulowań.

1) Art. 1

¹⁹ M. A. Nowicki [w:] Komentarz do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności [w:] Wokół Konwencji Europejskiej. Komentarz do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, wyd. VII, Warszawa 2017, art. 14.

Celem wprowadzenia art. 1 ustawy jest zagwarantowanie i urzeczywistnienie konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela, o których mowa przede wszystkim w preambule do ustawy.

W ust. 1 wprowadza się bezwzględny zakaz dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19.

W ust. 2 zakazuje się wprowadzania wymogu ujawniania informacji o zaszczepieniu lub niezaszczepieniu się przeciwko COVID-19, w celu udziału w jakichkolwiek wydarzeniach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., a także uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług. W ust. 2 wprowadza się katalog takich wydarzeń lub usług, ale jest to katalog otwarty. Wymienia się w nim te wydarzenia lub usługi, co do których ustawodawca w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.861) wprowadził wyłączenia od ograniczeń dla osób zaszczepionych. Norma ta jest zatem bezpośrednią odpowiedzią na działania Rady Ministrów, która w swoim rozporządzeniu wprowadziła odrębne traktowanie osób zaszczepionych i niezaszczepionych, a dodatkowo nakazuje im ujawnianie informacji o fakcie zaszczepienia lub niezaszczepienia w celu przyporządkowania ich do różnych kategorii osób. Chodzi m.in. o korzystanie z siłowni, klubów i centrów fitness; korzystanie z usług hotelarskich; korzystanie z usług podmiotów prowadzących działalność polegającą na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu oraz związanej z konsumpcją i podawaniem napojów; czy też korzystania z usług podmiotów prowadzących działalność związaną z projekcją filmów lub nagrań wideo. Warto także przypomnieć, że zgodnie z §3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.), gdy mowa o “budynku użyteczności publicznej – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny;”.

W ust. 3. z kolei zakazuje się wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń dotyczących wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, w szczególności tych, o których mowa w ust. 1, do których nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19. Tego typu przepisy jak wprowadzane w rozporządzeniach Rady Ministrów będą zatem niezgodne z prawem, jako sprzeczne z przepisami ustawy, skoro rządzącym nie wystarcza fakt, że są one jaskrawo sprzeczne z przepisami Konstytucji RP.

W ust. 4 wprowadza się zakaz uzależniania udziału w jakichkolwiek wydarzeniach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, w szczególności tych, o których mowa w ust. 1 od zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19. Nie będzie mogło zatem dojść do sytuacji, w której na pewne wydarzenia wpuszcza się jedynie osoby zaszczepione lub niezaszczepione, jeżeli będzie to jedyny powód niemożności w nich uczestniczenia. Projektodawcy nie chcą bowiem dopuścić do segregacji sanitarnej i stworzenia systemu, w którym zaszczepieni mają więcej praw i wolności od niezaszczepionych. Trudne doświadczenia funkcjonowania systemów prawnych i politycznych, które dopuszczały systemową dyskryminację ze względu na pewne cechy lub właściwości powinny nauczyć nas, że takie zróżnicowanie nie prowadzi do niczego dobrego i jest podstawą dla systemów totalitarnych. Zwłaszcza w Polsce, doświadczonej boleśnie przez lata niemieckiej okupacji podczas II wojny światowej, nie powinno dochodzić do sytuacji przypominającej dyskryminację jakiej dopuszczali się Niemcy wobec Polaków lub Żydów m.in. w komunikacji publicznej, kinach lub innych miejscach użyteczności publicznej. Aby tego uniknąć niezbędna jest, jak się okazuje interwencja ustawodawcy.

2) Art. 2.

Celem wprowadzenia art. 2 jest dokonanie zmian w ustawie z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 dalej: Kodeks pracy), tak aby:

- niedopuszczalna była jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, bezpośrednia lub pośrednia, także ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19;
- pracownicy byli równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych także bez względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19;
- pracodawca był obowiązany przeciwdziałać dyskryminacji w zatrudnieniu także ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie się przeciwko COVID-19.

Tak jak nie są prawnie relewantne zgodnie z Kodeksem pracy: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasa, religia, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientacja seksualna, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy, tak samo nie powinien być cechą prawnie relewantną fakt zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19. Przede wszystkim dlatego, że szczepienie to jest w Polsce dobrowolne i nie można do niego nikogo przymuszać. Tym samym nikt nie może być dyskryminowany z tego powodu. Na naszych oczach rodzi się bowiem nowy rodzaj mobbingu wśród przedsiębiorców i pracodawców oparty na tym, czy ktoś się zaszczepił czy nie. Pojawia się coraz więcej głosów, że pracownicy firm przymuszani do zaszczepienia się pod groźbą wyrzucenia z pracy lub innych sankcji. Otrzymują także ankiety, w których muszą odpowiedzieć, czy zamierzają się szczepić, chociaż jest to ich prywatna sprawa. Taka

rzeczywistość rodzi się na naszych oczach i jest niestety podsycana przez rządzących, dlatego niezbędna jest szybka interwencja legislacyjna, aby ukrócić tę dyskryminację.

3) Art. 3.

Celem wprowadzenia art. 3 są zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.861) poprzez:

- skreślenie w § 2 ust. 7a, który wskazuje na to, że “Dane osób, które nie poddały się szczepieniu przeciwko COVID-19, obejmujące imię i nazwisko, numer PESEL oraz numer telefonu, mogą być udostępniane z systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, Narodowemu Funduszowi Zdrowia w celu informowania przez ten podmiot osób, których dotyczą te dane, o możliwości poddania się szczepieniu przeciwko COVID-19.”

Celem tego przepisu jest uniemożliwienie przekazania informacji wrażliwych dotyczących faktu zaszczepienia lub niezaszczepienia się przeciwko COVID-19, w celu dzwonienia do osób niezaszczepionych i przekonywania ich do poddania się temu zabiegowi. Doprowadzić to może do wzmożenia presji na osoby, które nie chcą się zaszczepić, co uniemożliwi im podjęcie prawdziwie dobrowolnej decyzji w niewątpliwie prywatnej i intymnej sprawie jaką jest szczepienie.

- skreślenie w § 9 ust. 19b, który wskazuje, że: “Do ograniczeń, o których mowa w ust. 3, 6a, 7, 16, 19a, 20, 22, 23, 26, 27, 31 pkt 7-9, ust. 34, 34a, 34b i 35, nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.”
- skreślenie w § 10 ust. 6a, według którego “Do ograniczenia, o którym mowa w ust. 6, nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.”
- skreślenie w § 24 ust. 8, według którego “Do liczby osób, o której mowa w ust. 2 pkt 2 i 4, nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.”
- skreślenie w § 26 ust. 16, zgodnie z którym “Do liczby osób, o której mowa w ust. 10 pkt 1 i ust. 15 pkt 2 i 3, nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.”

Potrzeba skreślenia niniejszych przepisów rozporządzenia wynika z treści art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy, który zakazuje wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń dotyczących wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych itp., uzyskania możliwości wejścia do budynków użyteczności publicznej lub zakupu usług, w szczególności tych, o których mowa w art. 1 ust. 1, do których nie wlicza się osób zaszczepionych przeciwko COVID-19. Po wejściu w życie tego przepisu, rozporządzenia Rady Ministrów będą zatem niezgodne z prawem, jako sprzeczne z przepisami ustawy, dlatego konieczne jest skreślenie obecnych przepisów z rozporządzenia.

4) Art. 4.

Zgodnie z art. 4. ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt odniesie pozytywne skutki społeczne, przede wszystkim przez wprowadzenie zakazu dyskryminacji ze względu na zaszczepienie lub niezaszczepienie przeciwko COVID-19 i urzeczywistnienie zasad konstytucyjnych, zwłaszcza zasady równości wobec prawa.

Projekt nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla budżetu państwa.

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem UE.

Projekt nie przewiduje wydawania dodatkowych aktów wykonawczych.